

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Jn festo. s. Petri apostoli. de eodem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69837)

liant. Diues: quia in purpureo throno sedit: dedit locum lazaro sedenti in sterquilino. Moyses cum esset annorum xxxij. cum eligeretur a populo hebreorum in ducatu se excusabat esse impeditioris lingue. Sic Hieronymus. sic Marcus: sic Ambrosius: sic Franciscus. O humilitas iohannis baptiste Cum esset in populo tante opinionis ut messias crederetur? Respondit dicens. Ego vox clamantis in deserto. Unde ciues mei. Triplex de eo fuit opinio. Quidam videntes eius vitam arduam estimabant ipsum esse christum qui eo tempore venit. Aliqui ipsum esse helyam in lege promissum propter sermones zeli iusticie: quia sicut helyas non timuit reprehendere Achab: et Iesabel de homicidio contra naboth. ij. Reg. xxi. Ita iohannes baptista non timuit reprehendere herodes de peccato carnis. Math. vi. Non licet tibi habere uxorem fratris tui. Aliqui opinabantur ipsum esse heliseum quia sciebant per scripturas quod helyas eo tempore habitauerat in deserto: ipsum prophetandi et faciendi miracula habebat. Unde ex hoc miserit nuncios iohanni baptiste. iohan. i. Tu qui es? Qui expectantes responsum quod esset aut christus aut helyas: aut heliseus ipse humiliter respondit. Ego vox clamantis in deserto: et non sum dignus soluere corrigiam calciamenti eius. Vide quante fuit humilitatis. Tertio eius grata charitas: quia feruenter dilexit: ideo meruit diligi. Proverbiorum. viij. Ego diligentes me diligo. Pro deo animam et vitam posuit. i. xvi. Maiorem charitatem nemo habet ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Fuit occisus illo anno quo christus mortuus est. Et ut dicitur. xxx. annis in deserto fuit quibus hominibus fuit ignotus. Cum autem herodes interficeret pueros quia zacharias noluit proderi filium occisus est. Cuius sanguinem sacerdotes in templo ponentes quando

aliquis de familia vel parentela herodis accessisset. non cessabat ebullire. Erit ergo magnus etc.

In festo beatorum apostolorum Petri et Pauli.

Tu es petrus

et super hanc petram edificabo ecclesiam meam. Mat. xvi. Diuina iusticia illius super premi et alti imperatoris dei. Nullam rem intendit pretermittere: que a superioribus iustis et sanctis habeat procurare. honorem: laudem: et preconium in illa felici patria paradisi hec sententia est ph. in. ij. Metha. Et auctoritas in lib. de causis. Quam magis aliquid appropinquat suo principio in quolibet genere tantum magis participat effectum illius principii sui generis. Exempli gratia. De approximatione ignis et solis etc. Unde Dio. in. i. ij. cele. hierar. Quod angeli qui sunt deo propinquiores magis participant de bonitatibus diuini quam inferiores. Appropinquare autem deo non fit passibus corporis: sed virtutibus. Unde Bern. super illud. Gen. xviij. Ego dominus omnipotens ambula coram me: et esto perfectus. Ambulabatur autem coram deo: non corporis gressu: sed mentis affectu. Ille. Et quanto quisque fuerit magnus in virtute scitatis in presenti tanto maior erit in gloria. Unde Lactantius in li. de opifi. dei et hominis ad Demetrias nam. Noluit enim deus hominem ad illam immortalem beatitudinem delicto itinere peruenire. Daturus igitur virtutem dedit hominem primum qui atas hominum cupiditates et vicia limiteret: qui esset auctor errorum malorumque omnium machinator: ut quoniam deus hominem ad vitam vocat: ille contrarietate rapiat et traducat ad mortem. Magna est vis hominis: magna ratio magni factum. Ad quod si quis non defecerit: nec fides sua: deuotionemque perdidit: hic beatus: hic denique ut breuiter finiam si nullis deo sit necesse est. Ille. Beatissimus apostolus Petrus ad: nam virtutibus: ob hoc a deo magno

In festo apostolorum

tantum est sublimatis q̄ ipsi cōmiserit regimentuz totius reip̄. xp̄iane. Unde verba assumpta. Tu es Petr⁹ inquit ⁊ super rē. In quibus h̄bis ad eius laudem ⁊ consolationem nostram spiritualem: tris misteria occurrunt contemplanda.

¶ Primum dicitur oppositionis.

Secundum dicitur declarationis.

Tertium dicitur conseruationis.

¶ Primum dicitur rē. Queritur cur rōse a docto. Utrūq; petrus apostolus sit omnibus primus ⁊ a xp̄o super ceteros apostolos magis dilectus. Ad hoc sunt plures opi. Prima quorūdam q̄ ioh. euan. p̄pter priuilegia ei concessa: quia virgo electus: quia p̄pheta ⁊ plusq; p̄pheta. q̄ ille gladi⁹ doloris qui mariam transfixit: ille p̄ prius fecit in corde ioh. euāgē. q̄ mater dei est ei cōmendata. Alia opinio q̄ fuit ioh. ba. q̄ inter natos mulieruz rē. Qui a xp̄o tantum cōmendatur. Alia opinio q̄ est Paulus apostolus quia in bulla papali a dextris tāq; digniori loco ponit. Alia opinio et est vltima quod est petrus apostolus. Cur dicitur Tu es petrus et super ⁊ c. Veniamus ad secundum.

¶ Secunduz p̄ncipale rē. fm̄ oēs doc. duplex est familiaritas. Una est que est in familiaritatis ostensione. Quo ad hanc plus dilexit. ioh. euan. quia pmisit ipm̄ dormire i sinu suo: q̄ fuit signū magne amicitie. Alia est in cōcatione donoz. quo ad hanc plus dilexit petrus: cui donauit quattuor dona vel quattuor iocalia que nemini communicauit.

¶ Primum dicitur fidei confessio.

Secunduz dicitur ecclie gubernatio.

Tertium dicitur peccati commissi deploratio.

¶ Quartum dicitur miraculorum coruscatio.

¶ Primum rē. Sine qua nihil fit per sententiam apostoli. Ad heb. xi. Sine fide impossibile est ⁊ c. que quidem fides non solum est necessāria in in-

teriori mente sed exteriori per voel. Ad ro. x. corde credit ad iusticiā: orē autē confessio fit ad salutē. ⁊. Tho. xxiij. q. iij. cum confessio fidei inquit cadat sub p̄ceptis affirmatiuis que non obligant ad semper. sed p̄ loco ⁊ tpe.

Ideo pro loco et tpe: obligatur homo ad confessionez huius. hanc cōfessionem habuit petrus q̄ diuinitatem ⁊ humanitatez simul cōfessus est. Mat. x. Vocauit christus discipulos dicens.

Quē dicūt homines esse filius hominis? Alij helyam p̄pter zelum veritatis. Alij Jeremiam p̄pter patientiā in aduersis. Alij iohann. ba. p̄pter austeritatem vite. Vos autē quem me esse dicitis. Quid de me O iacobe. O Johannes O Bartholomee sentis?

Nemo presumpsit os aperire. Solus Petrus respondens dixit Tu es christus filius dei viui. O paradisi iuba: o mundi triumphum. Ante christi resurrectionem apostoli christum magistrum vocabant. io. xiiij. Vos vocatis me magister ⁊ domine: sum etiam

sed solus Petrus diuinitatem confessus est. Tu es christus filius dei viui.

O sapida aurea et celebranda sententia. Eya celanter audi. Taceant

Eutropius Paulus. Orosius. Plinius Plutarcus. Salustius cū Tito litio sileat eloquentia mea Tully Cicero nis. Plato simul et Lactantius cōm-

paratione Petri eloquij: qui tali modo intonuit q̄ in stupore posuit angelicos spiritus. Tu es christus filius dei viui. Cui christus. Beatus es symon bariona: quia caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi. s̄ pater me⁹ qui in celis est. Et ego dico tibi: quia tu es petrus.

sup hanc petraz edificabo ecclesiam meam. Ad ostendendum autē firmitatem huius ecclie Sequitur. Post te inferi non preualebunt aduersus eam. i. omnis potestas siue infernalis siue temporalis. Que quidem fides figurata est per nauiculam petri. In nauis sunt quinq;.

Primo. xxiij. remi. Secundo malus. Tertio gubern-

Secundo malus. Tertio gubern-

Secundo malus. Tertio gubern-

naculum. Quarto vela. Quinto nauis.
 ra. Moraliter. Nauis est fides petri
 que hz. xxiij. remiges. Ervna pte. xij.
 pphetas: ex alta parte. xij. apostolos
 que sunt zformates in sententijs vet^o
 et nouum testamentum. Secundo li
 gnuz crucis super quaz christus iacet
 qui hanc nauem rectam tenet. Hiero.
 finis fidei mee christus est. Tertio
 gubernaculu. i. spiritus sanctus qui
 ipsa gubernat. Quarto vela. i. marty
 res qui sanguinez pro ipsa fuderunt
 In prima ecclesia a tpe petri vsqz ad
 sanctuz siluestru. xxij. pape: marty
 rio sunt coronati. Quinto deus pater
 nauta de nauis qui eaz gubernat: vn
 de non pot errare. vñ christus orauit
 p petro et ipsa fide. Luc. xxij. Ego or
 rauit p te petre: vt non deficiat fides
 tua. O dignitas petri: que talē meru
 it intercessorē. Et vt dicit Bon. in. iij.
 dist. xvij. ar. ij. Christus iesus semper
 fuit exauditus in orationibus suis.
 Unde pz pmi v3 de petro. **C** Scds dr
 zc. Quia ecclesie cura est illi comissa.
 Tu es inquit Petrus fm Alber. chri
 st^o sex habuit. inter que habuit eccle
 sia: qua ipsi petro comisit: non alteri.
 Una dieruz vocauit ipsum petruz. di.
 Symon iohannis diligit me. Rndit
 Dne tu oia nosti: tu scis qz amo te. Ite
 rum secudo. Symon iohannis diligit
 me. Tu scis inquit qz amo te. Ite
 rum iij. Simon iohannis diligit me. Pa
 sce oues meas. Pasce verbo et exem
 plo. Qd et fecit: quia p ipsa ecclesia
 sposa dno pertulit opprobria. Primi
 fuit derisionis: qz antiochie fuit decal
 uatus vt habent hystorie. Ex hac ec
 clesia accepit honorem: quod suo pa
 stori factum est in contumeliam. Ap
 plica si placet de presbyteris: qui co
 mas zc. Archieps de florentia. pre
 scidebat omnes zc. Secundum fuit sus
 pensionis qz in cruce versis oculis in
 celum crucifixus est. Quod facere vo
 luit triplici ratione. Prima quia indig
 num se reputabat. Cum tali pena
 dominus eius et magister esset pmi

tus. Scda quia xps passus est ad mlti
 duz redimendum: ideo voluit ad mun
 duz respicere. Iose aut patiebatur p
 pter acquirendu celu. ideo debuit ad
 celu respicere. Tertia ratio ad signi
 ficandum humani generis lapsum.
 Christus enim semper rectus stetit.
 z nunq in peccati cecidit. homo vero
 caput mentis in terra defixit: et con
 tra deu recalcitrauit Pasce oues me
 as inquit In quibus verbis dignitas
 ecclesiastica patet quomodo precedit
 seculari. Unde papa vt dicit Tho
 mas lib. de regimine principuz: dum
 coronat imperatozem pede sinistro
 coronat in signum subiectionis. Cla
 ma contra eos qui ecclesiam perse
 quuntur: qui tandem mala morte vi
 tam finierunt. Ideo dauid in psalmo
 dixit. Thronus eius sicut sol. scilicet
 ecclesie. in conspectu meo. Et sicut lu
 na zc. Unde patet secundum. **T**er
 tius dicitur peccati deploratio. Qua
 ta sit hec p rogatiua ondit Tho. pma
 secunde. que. c. x. ar. x. Postquam ali
 quis est in gratia positus et per gra
 tiam dei iustificatus necesse hz pete
 re a deo donum perseuerantie. vt si. cu
 stodiatur a malo vsqz in finem. Nam
 multis datur gratia quib^o non datur
 perseuerare in gratia. Ite Unde op
 timum donum homini concessum est
 vt cognoscat peccata sua et illa desie
 at in presenti: ne plangat in inferno
 Quod Job. x. ostendit. Dimitte me vt
 plangam paululum dolorem meum.
 z Mat. v. c. Beati qui lugent qm zc.
 Asculanus. Nil psunt lachryme sine
 aie consensu oculoz tristitie dolor in
 terius correfpondeat. Iuste enim ta
 les lachryme sunt satisfactorie. Unde
 petrus peccauit super omnes habuit
 donuz vt fieret. Math. xxvi. Et recoz
 datus est petrus verbi iesu qd dixerat
 Priusqz gallus cantet zc. et egressus
 foras fleuit amare. Canta in cantu
 passionis. fm Albertum fleuit tres
 lachrymas. Primo amoris. Qui mor
 ri secum voluit. Lu. xxij. Paratus suz

tecum in carcerem: et in mortem ire. Secundo doloris lachrymas. Quia inquit euangelista. Fleuit amare Tertio lachrymas consolationis. Cum audiuit in camera a magdalena xpm esse resuscitatum: pre gaudio lachrymas non continebat. Unde clemens de Petro dicit quod sudarium portabat in sinu ex consuetudine ut sepiissime oculos tergeret: sic erat pronus ad lachrymas eius quod facies erat adusta. Et tu cum petro non cara plaga. si vis remissionem peccatorum. Quarto locale dicitur quia miraculis claruit. Thoma. ij. q. clxxviii. Deus miracula fecit: triplici de causa. Inter quas una est propter sanctitatis alicuius demonstrationem quem pro merito vite vult alijs proponere in exemplum sue virtutis. Miracula gessit tria millia hominum conuertit in die penthecostes sua predicatione. Eneam paralyticum curauit. Cornelium baptizauit. Tabitham resuscitauit di. vxorem prophanam resuscitauit ad martyrium: Memento mei coniunx mea umbra sui corporis infirmos sanauit. Vbi christo assimilatur. xps latrone sua umbra conuertit: et petrus umbra sua infirmos sanabat. Unde patet secundum.

¶ Tertium principale dicitur. Historia diei dicitur hic. Dum in hierusalem esset quidam magus nomine Simon: qui suis artibus magicis ostendebat populis magna facere. Petrus autem hoc audiens. hierusalem ingressus ipsum confudit. Quod videns magus iratus terribiliter omnes libros suos in mare protulit atque romam adijt: ibique Nerone imperatorem in amicitiam conuulauit. Petrus autem hierusalem deserens magum usque romam insequitur. In nocte sequenti a christo visitatur ut non timeat. quod socium illi dabit in predicationis officio. Die sequenti paulus aduenit. Simon autem magus gloriabatur in populo quod etiam mortuos suscitaret. Iuuenis autem quidam mortuus offert. Dic quomodo super hoc confusus est. Alio die gloriaba-

tur se posse volare in celum. Unde laesa arte magica deponatus est. Simon autem petrus precepit demoribus ut ipsius in nomine christi dimitterent. Qui dimittentem fractis ceruicibus expirauit. Ex morte autem Simonis Petrus in carcere ponitur. In nocte autem conuertit milites custodes. Et ductus precibus fratrum fugit. In porta autem que dicitur sancta maria ad passus. Christo illi occurrenti dixit petrus. Domine quo vadis? Vado inquit romam iterum crucifigi. Intelligens autem de morte sua hoc esse dictum: reuersus est iterum in carcerem. A militibus autem captus ipse cum paulo simul sunt mortis sententiati. Paulus quia civis romanus erat capite punitus est. Petrus vero quia forentis cruce suspenditur prout christus dixerat ei. Johan. vlt. Sequere me ut sic verificetur verbum illud. Sap. xviii. Simili pena seruus cum domino afflictus est. Poteris autem videre quomodo petrus et paulus hodie abinuicem se separarunt unus ab altero: volentes pergere ad martyrium. Que separatio non amoris sed persone fuit. Ecclesia gloriosos principes terre. quomodo dilexerunt se in vita etc. In quibus verbis merito insurgit dubium in mente tua: ut video. Quis apostolorum Petri et pauli sit maior. Respondeo quod tripliciter loqui possumus. Aut quo ad conditionem apostolicam: aut quo ad prelationem ecclesiasticam: aut quo ad predicationem euangelicam. Si primo modo: sic sunt equales: sicut unus ita alius est apostolus christi: quamuis primo sit petrus electus in apostolum. Unde deus tantum dedit vni quantum alteri. Quo ad predicationem vero petrus est maior quam paulus: quia papa est maior quam legatus. Petrus fuit vniuersalis christi vicarius. Cui dicit christus. Tu es petrus. tu es symon tu vocaberis cephas: quod grece dicitur maior et primus: quia scilicet fuit

papa. Tertio modo paulus fuit excellentior petro in ardenti predicatione et alijs apostolis. Ideo per excellentiam ipsius dicitur ad Gal. i. Notum vobis facio euangelium. qd. excellentius ad ipm pertinet Insuper qz a xpo vocatus ore proprio. Sed quo ad merituz in celo sunt pares: vt habet plene Greg. in. i. li dia. ad Petrum. Meritum vtriusqz inquit dispar non est in celo.

In festo beati Dominici, patris nostri.

Agnus voca

bitur: in regno celorum Mathe. v. cap. Ab eloquentie flumine: et aureo pelago: marci Tullij Ciceronis nullam maiorem victoriam et singularem triumphum esse diffiniēbat excepto homine preoccupiedo circa curas: et bona temporalia huius nostre ignobilis. Vtilis et caduce vite mortalis in tali modo disponderet omnes suas humanas operationes: vt per sua bene merito reportaret inmarcescibilem et incontaminatam coronam in regno beatorum. Unde Lactan in. i. ca. ix. Hercules qui virtutum preclarissimus quasi africanus inter deos habetur: nonne orbem terre quem peragrasset et purgasset narratur stupris: libidinib: adulterijs inquinavit. Nec mirum. quum esset adulteris genitus Alcmene. Quid tandem potuit in eo esse diuini: qui suis ipse vicijs mancipatus et mares et feminas contra omnes leges: infamia: dedecore: flagitio affectus. Sed ne illa quidam que magna et mirabilia gessit talia iudicanda sunt: vt virtutibus diuinis tribuenda videant: quid enim tam magnificum si leonem aprumqz superauit. si aures sagittis deiecit si regium stabulum egressus: si virginem vicit. cum gulumqz detraxit. si equos feroces cum dno interemit. Oia sunt ista fortis vi-

ri: hominis tñ. Illa em que vicit fragilia et mortalia fuerunt. Nulla est enim qd ait orator tanta vis que non ferro aut viribus debilitari frangiqz possit. At anim vincere. tracundiam cohibere fortissimum est. que ille nec fecit vnqz. nec potuit. Hec qui faciat non modo eum summis viris comparo: sed similitum deo iudico. Ille.

¶ **C**ulgariza sic Serenissime imperator constantie inquit Lact. inter oēs celebres et admirandas pugnaruz et belloy victorias quas possit habere homo in pñti militia: excellentissima potest vocari victoria summet: et q mlti principes et milites muni supposuerunt eorū imperio et dno mltas nationes et populos. Nō subdiderūt tñ praua desideria sua imperio rōis essendo dediti vitijs et peccatis. Hercules inhumanissimus et virtuosus princeps apud grecos: per suam ingentē et grandem magnanimitatem a populis infra deos fuit connumeratus Hic est qui dum esset paruulus in cuna strangulauit duos serpētes. occidit leonem: vicit ydrā. porcū erpñthium vicit Acheloum Athenz Busyridem Diomedez regem Thracie fecit comedere: equos suos: occidit Centaurum: sustinuit celum descendit ad regnum stigium. et vi traxit cerberum: et multas alias experientias supra numerū. xxx. fecit. Alios vicit se autē non: cum esset deditus obsequio libidini et carni. At anim vincere dicit Lact. et. Vñ Senec. Nulla est maior victoria: qz seipsum vincere sicut Egidij triplici de cā qd dictus ē magnus ¶ **Q**uidam a pugna. Dñicus vicit hostes: vicit se et. ¶ **S**ecūda a scia Dñicus dicitur doctor. Ecclesia O lumen ecclesie et. ¶ **T**ertia a sanctitate Dñicus sanctus: iuxta materis sanctificatus. Magister Reginaldus dicit de eo. Hic est in quo Adam non peccauit. Et merito dictus est Dominicus. quia vt dicitur. i. ij. Meth. Et insit. de donationibus. s. est et aliud

Cij